

PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelio-darželio „Vėtrungė“
direktoriaus
2026 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-50

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „VĖTRUNGĖ“ ŠVIETIMO PAGALBOS VAIKUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos vaikui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagalbos (toliau – Pagalba) organizavimą ir koordinavimą Vilniaus lopšelyje-darželyje „Vėtrungė (toliau – Lopšelis-darželis), Lopšelio-darželio pagalbos vaikui specialistų funkcijas.

2. **Psichologo pagalba** teikiama vadovaujantis Švietimo įstatymu, Psichologų profesinės etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos psichologų sąjungos suvažiavime 2017 m. gegužės 17 d., kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko gerovės užtikrinimą.

3. **Socialinio pedagogo** pagalba teikiama atsižvelgiant į Vaiko teisių konvenciją, priimtą Generalinės Asamblėjos 44/25 rezoliucija pagal Trečiojo komiteto pranešimą (A/44/736 ir Corr. 1), Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą, Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinį standartą, patvirtintą Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V1-143 „Dėl Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinio standarto patvirtinimo“, Pedagogų etikos kodeksą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“, kitus teisės aktus, reglamentuojančius vaiko teisių įgyvendinimą bei apsaugą.

4. **Specialieji pedagogai, logopedai** (toliau – specialistai) pagalbą teikia vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesiniu standartu, patvirtintu Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V1-143 „Dėl Švietimo sektoriaus ir bibliotekų veiklos profesinio standarto patvirtinimo“, Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-651/A1-455/V-1004 „Dėl Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo patvirtinimo“, kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko teisių įgyvendinimą ir apsaugą.

5. **Specialioji pagalba** teikiama didinant ugdymosi prieinamumą ir ugdytinio savarankiškumą.

6. **Pagalbos gavėjai** – ugdytiniai. Teikiant Pagalbą, bendradarbiaujama su ugdytinių tėvais (globėjais), mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais, Pagalbą teikiančiomis tarnybomis, sveikatos priežiūros, teisėtvarcos institucijomis ir kitomis įstaigomis bei organizacijomis.

7. Švietimo pagalbos paskirtis:

7.1. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojo pagalbos paskirtis - teikti reikiamą pagalbą, stiprinant vaiko motyvąciją ugdytis, tobulėti, plėtoti kompetencijas, sumažinti, įveikti arba kompensuoti ugdymo procese kylančius sunkumus;

7.2. **Psichologinės pagalbos paskirtis** – stiprinti vaikų psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, prevencinėmis priemonėmis skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos Lopšelyje-darželyje kūrimą, padėti vaikams atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais);

7.3. **Socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis** – padėti tėvams (globėjams), kad būtų įgyvendinta vaiko teisė į mokslą, užtikrinti jo saugumą Lopšelyje-darželyje: šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti Lopšelio-darželio ar vengia tai daryti;

7.4. **Specialiosios pedagoginės pagalbos paskirtis** – didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą;

7.5. **Sveikatos priežiūros specialisto pagalbos paskirtis** – teikti sveikatos priežiūros paslaugas.

8. **Švietimo pagalbos uždaviniai:**

8.1. užtikrinti vaikų saugumą Lopšelyje-darželyje;

8.2. sudaryti sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių vaikų ugdymui(-si);

8.3. sudaryti sąlygas gabių vaikų ugdymui(si);

8.4. padėti vaikams adaptuotis Lopšelyje-darželyje;

8.5. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir sveikatos priežiūros pagalbą.

9. Švietimo pagalbos teikimo principai:

9.1. lygios galimybės – kiekvienam vaikui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

9.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems vaikams, kuriems jos reikia;

9.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos vaikams teikimo formomis;

9.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

9.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus vaiko problemas;

9.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

Informacija apie psichologinės ir kitos švietimo pagalbos gavėjus, jų problemos turinį ir teiktą pagalbą laikoma konfidencialia. Teisės aktų numatyta tvarka ji gali būti teikiama švietimo pagalbos specialistams ir (ar) kitiems asmenims, kurie yra susiję su vaiko asmenybės ir ugdymosi problemų sprendimu (nepažeidžiant psichologo profesinės etikos reikalavimų). Psichologas ir kiti švietimo pagalbos specialistai atsako už teikiamos pagalbos kokybę, tinkamą informacijos apie pagalbos gavėjus naudojimą.

10. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

PAGALBOS LOPŠELYJE-DARŽELYJE ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

11. Lopšelio-darželio vadovas atsako už Pagalbos prieinamumą ir jos teikimo organizavimą Lopšelyje-darželyje, Lopšelio-darželio pagalbos vaikui specialistai – už teikiamos Pagalbos kokybę.

12. **Švietimo pagalbos gavėjai** – Lopšelio-darželio vaikai, jų tėvai (globėjai), mokytojai.

13. **Švietimo pagalbos teikėjai** – ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai, psichologas, psichologo asistentas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas ir visuomenės sveikatos specialistas.

14. **Švietimo pagalbos formos:**

14.1. Individualios pratybos, veiklos, konsultavimas;

14.2. Grupinės, pogrupinės pratybos/veiklos;

14.3. Darbas su vaiko šeima (pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(si) procesui, tėvų (globėjų) ir darželio bendradarbiavimo stiprinimas);

14.4. Darbas su darželio bendruomene (saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, mikroklimato gerinimas);

14.5. Darbas su socialiniais partneriais (Vilniaus PPT, Vilniaus savivaldybė, vaiko teisių apsaugos skyrius, policija ir kt., siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą);

14.6. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei laikotarpiu, pagalba teikiama nuotoliniu būdu.

15. Švietimo pagalbos teikimo sritys:

15.1. Konsultavimas vykdomas siekiant padėti spręsti vaikams kylančias psichologines, socialines pedagogines, specialiąsias pedagogines ir logopedines problemas, taikant įvairias konsultavimo technikas, formas ir būdus;

15.2. ugdymo diferencijavimas vaikui, siekiant sudaryti palankias sąlygas ugdymosi problemų turinčių vaikų ugdymui;

15.3. korekcinio darbo organizavimas vaikams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų, padedant jiems įveikti kalbos, kalbėjimo sutrikimus;

15.4. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, laikytis sveikos gyvensenos reikalavimų;

15.5. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo ir kita prevencija;

15.6. pagalbos komandos telkimas darželyje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą ir socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti iškilusias problemas.

16. Pagalba Lopšelyje-darželyje ugdytiniui teikiama, kai kreipiasi šie asmenys: ugdytinio tėvai (globėjai), mokytojai, kiti Lopšelio-darželio darbuotojai. Pagalbą Lopšelyje-darželyje teikia:

16.1. Lopšelio-darželio psichologas, psichologo asistentas kurio kvalifikacija atitinka Švietimo įstatyme nustatytus kvalifikacinius reikalavimus. Pagalba Lopšelyje-darželyje teikiama lietuvių kalba.

16.2. Visu darbo krūviu Lopšelyje-darželyje dirbančio Lopšelio-darželio psichologo, psichologo asistento pareigybė nustatoma ne daugiau kaip 400 mokinių (esant galimybei ir atsižvelgiant į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių ugdytinių dalį Lopšelyje-darželyje – ir mažesniam ugdytinių skaičiui). Ugdytinis, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem ugdytiniais.

16.3. Lopšelio-darželio psichologas, atsižvelgdamas į Lopšelio-darželio vadovo ir (ar) pedagoginės psichologinės tarnybos vadovo ugdytiniais skirtos Pagalbos apimtį ir pateiktas rekomendacijas dėl Pagalbos mokiniams teikimo, nustato Lopšelyje-darželyje teikiamos Pagalbos prioritetus, pagal galimybes pasirenka teikiamos Pagalbos būdą, formą ir trukmę. Pagalbą Lopšelio-darželio psichologas teikia atsižvelgdamas į ugdymo(si) kontekstą, siekdamas pašalinti kliūtis, kurios trukdo ugdytiniui prisitaikyti prie Lopšelio-darželio aplinkos ir veiksmingai ugdytis.

16.4. Pirmus metus pagal Švietimo įstatyme numatytą paskirtą Pagalbą teikiantį Lopšelio-darželio psichologą kuruoja mokyklos/ikimokyklinės įstaigos ar tarnybos psichologas, turintis ne žemesnę kaip III kvalifikacinę kategoriją.

16.5. Pagalba Lopšelyje-darželyje teikiama individualia ir grupine forma. Lopšelyje-darželyje psichologui suteikiama pastovi atskira darbo vieta, kurioje būtų rakinama spinta / seifas vertinimo instrumentams ir darbo dokumentams saugoti, ir turi būti sudarytos sąlygos individualiai ir grupinei Pagalbai teikti, užtikrinant konfidencialumą. Lopšelyje-darželyje psichologas aprūpinamas adaptuotais ir standartizuotais vaiko psichologinio vertinimo instrumentais ir kitomis būtinomis priemonėmis, atitinkančiomis darbo profilį.

16.6. Pagalba ugdytiniais Lopšelyje-darželyje teikiama kontaktiniu būdu. Kai ugdytinis ugdomas šeimoje ar ugdytiniui yra paskirtas mokymasis namuose, Pagalba ar jos dalis gali būti jam teikiama nuotoliniu būdu. Per karantiną, esant ekstremaliai situacijai, atsitikus ekstremaliai įvykiui ar įvykiui (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančiam pavojų ugdytinių sveikatai ir gyvybei, arba kai ugdytinis dėl sudėtingos emocinės ar fizinės būklės negali nuosekliai dalyvauti kontaktiniame ugdymo procese (toliau – ypatingos aplinkybės), Pagalba ugdytiniais teikiama nuotoliniu ir (ar) kontaktiniu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei Pagalba ugdytiniais dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, ypatingų aplinkybių

laikotarpiu nesuteikta Pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetines sritis, peržiūrint veiklų atlikimo laiką Lopšelyje-darželyje nustatyta tvarka.

17. Lopšelio-darželio socialinis pedagogas. Pagalba teikiama lietuvių kalba.

17.1. Teikiant Pagalbą, bendradarbiaujama su vaiko tėvais (globėjais), mokytojais, kitais švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, socialinę pagalbą teikiančiomis tarnybomis, sveikatos priežiūros, teisėtvarkos institucijomis ir kitomis įstaigomis bei organizacijomis.

17.2. Vienu etatu Lopšelyje-darželyje dirbančio socialinio pedagogo pareigybė nustatoma ne daugiau kaip 400 ugdytinių (esant galimybei – ir mažesniame mokinių skaičiui bei atsižvelgiant į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičių ir Lopšelio-darželio aplinkos socialinį ekonominį kontekstą). Ugdytinis, turintis didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, prilyginamas dviem ugdytiniais.

17.3. Atsižvelgdamas į ugdymo(si) kontekstą, Lopšelio-darželio socialinis pedagogas teikia Pagalbą, siekdamas padėti įgyvendinti vaiko teisę ugdytis, stiprinti ugdytinio socialines ir emocines kompetencijas, šalinti kliūtis, kurios trukdo ugdytiniui prisitaikyti prie Lopšelio-darželio aplinkos ir veiksmingai ugdytis. Pagalba Lopšelyje-darželyje gali būti teikiama ir tuomet, kai kreipiasi ugdytinio tėvai (globėjai), mokytojai ir kiti Lopšelio-darželio darbuotojai.

17.4. Socialinis pedagogas, atsižvelgdamas į Lopšelio-darželio vadovo ir (ar) pedagoginės psichologinės tarnybos vadovo ugdytiniais skirtos Pagalbos apimtį ir pateiktas rekomendacijas dėl Pagalbos ugdytiniais teikimo, nustato teikiamos Pagalbos prioritetus, pagal galimybes pasirenka teikiamos Pagalbos būdą, formą ir trukmę.

17.5. Lopšelyje-darželyje dirbančiam socialiniam pedagogui suteikiama pastovi atskira darbo teikti užtikrinant ir turi būti sudarytos sąlygos ir grupinei Pagalbai individualiai vieta konfidencialumą.

17.6. Pagalba jos gavėjams teikiama individualiai arba grupėje kontaktiniu būdu. Kai ugdytinis ugdomas šeimoje ar ugdytiniui yra paskirtas mokymasis namuose, Pagalba ar jos dalis gali būti jam teikiama nuotoliniu būdu. Esant karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų ir mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiui, Pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) kontaktiniu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei Pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, ypatingų aplinkybių laikotarpiu nesuteikta Pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos prioritetus, peržiūrint veiklų atlikimo laiką Lopšelyje-darželyje nustatyta tvarka.

18. Lopšelio-darželio specialioji pedagoginė pagalba. Pagalba teikiama lietuvių kalba.

18.1. Lopšelio-darželio vadovas atsako už pagalbos prieinamumą ir jos įgyvendinimą Lopšelyje-darželyje.

18.2. Vienu etatu dirbantis specialistas pagalbą teikia:

18.2.1. logopedas:

18.2.1.1. ne daugiau kaip 30 mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga logopedo pagalba;

18.2.2. specialusis pedagogas:

18.2.2.1. ne daugiau kaip 24 mokiniams, ugdomiems pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kuriems reikalinga specialiojo pedagogo pagalba (ne daugiau kaip 20 ugdytinių, turinčių regos, klausos sutrikimų (tarp jų turinčių kochlearinių implantų), jei nėra tiflopedago ar surdopedago).

18.3. Skaičiuojant ugdytinius specialiojo pedagogo, logopedo etatui steigti ir pagalbai teikti, ugdytinis, turintis didelių ar labai didelių SUP, prilyginamas dviem ugdytiniais;

18.4. specialiojo pedagogo, logopedo pareigybė (etatas ar dalis etato), turint finansinių galimybių, gali būti steigiama ir esant mažesniame ugdytinių skaičiui, nei nustatyta šiame Apraše.

18.5. Pagalbos teikimo forma:

18.5.1. individuali;

18.5.2. pogrupinė (2–4 ugdytiniai);

18.5.3. grupinė (5–8 ugdytiniai).

18.6. Pagalba teikiama kontaktiniu būdu ugdytinio įstaigoje buvimo metu. Kai ugdytinis ugdomas šeimoje ar ugdytiniui yra paskirtas mokymasis namuose, pagalba ar jos dalis gali būti jam teikiama nuotoliniu būdu. Esant karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų ir mokinių sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės), laikotarpiu pagalba teikiama nuotoliniu ir (arba) kontaktiniu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį. Jei pagalba dėl objektyvių priežasčių neteikiama, pasibaigus ypatingų aplinkybių laikotarpiui, pagalba turi būti kompensuojama nustatant veiklos **prioritetus, peržiūrint veiklų atlikimo laiką Lopšelyje-darželyje nustatyta tvarka.**

19. Specialiosios pagalbos teikėjai:

19.1. mokinio padėjėjas – pagalbą teikia ugdytiniui ar (ir) ugdytinių grupei, kuriems kyla dalyvavimo ugdymo procese sunkumų;

19.1.1. mokinio padėjėjo pareigybė steigama, jei Lopšelyje-darželyje ugdosi ugdytinis ar ugdytiniai, kurie negali savarankiškai dalyvauti ugdymo procese;

19.1.2. pagalbos reikalingumą ugdytiniui įvertina Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija ir (ar) pedagoginė psichologinė tarnyba;

19.1.3. pagalba ugdytiniais teikiama ugdymo proceso metu.

19.2. Dirbti mokinio padėjėju turi teisę:

19.2.1. asmuo, įgijęs ne žemesnį nei vidurinį išsilavinimą. Šis asmuo per 2 metus nuo darbo mokinio padėjėju pradžios turi išklausti ne mažiau nei 16 valandų mokymus dėl darbo su specialiujų ugdymosi poreikių turinčiais ugdytiniais;

19.2.2. asmuo, turintis pedagogo kvalifikaciją. Šis asmuo per 2 metus nuo darbo mokinio padėjėju pradžios turi išklausti ne mažiau nei 8 valandų mokymus dėl darbo su specialiujų ugdymosi poreikių turinčiais ugdytiniais.

20. Kiti pagalbą teikiantys specialistai, be kurių pagalbos ugdytinis negalėtų dalyvauti ugdymo procese.

III SKYRIUS

PAGALBOS VAIKUI SPECIALISTŲ FUNKCIJOS

21. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojas teikia pagalbą savo grupės vaikams:

21.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda;

21.2. siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdomąją veiklą;

21.3. kai pedagoginio poveikio priemonių taikomų vaikui nepakanka, mokytojas rekomenduoja vaiko tėvams kreiptis pagalbos į švietimo pagalbos specialistus;

21.4. bendradarbiauja su švietimo pagalbos mokiniui, specialistais;

21.5. suteikia vaikui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas. Esant sudėtingesnei situacijai, mokytojas vadovaujasi Lopšelio-darželio smurto ir patyčių prevencijos, ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu.

22. Sveikatos priežiūros specialistas:

22.1. teikia pagalbą vaikams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

22.2. skatina sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

22.3. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, vaikams, jų tėvams (globėjams);

22.4. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) Lopšelio-darželio bendruomenei;

22.5. inicijuoja ir dalyvauja Lopšelio-darželio sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant.

23. Lopšelio-darželio psichologo, psichologo asistento tiesioginio darbo funkcijos:

23.1. atlikti ugdytinio Pagalbos ir (ar) ugdymosi poreikių vertinimą:

23.1.1. atlikti psichologinį ugdytinio vertinimą, nustatyti ugdytinio asmenybės ir ugdymosi galias, sunkumus ir problemas, susijusias su ugdymo(si) kontekstu;

23.1.2. dalyvauti vykdant pirminį ugdymosi poreikių įvertinimą ir (ar) teikti reikalingą informaciją dėl specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo;

23.2. konsultuoti Pagalbos gavėjų tėvus (globėjus) ir (ar) vesti jiems užsiėmimus:

23.2.1. numatyti tiesioginio poveikio būdus ugdytiniui, turinčiam psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų (taip pat ir smurtą patyrusiam bei smurtavusiam), ir taikyti psichologinio konsultavimo technikas;

23.2.2. konsultuoti ugdytinio tėvus (globėjus) dėl ugdytinio psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų, teikti jiems rekomendacijas;

23.2.3. šviesti ugdytinius, jų tėvus (globėjus) vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos, ugdytinių psichologinių problemų prevencijos klausimais;

23.3. vykdyti krizių intervenciją ir postvenciją, kartu su pedagoginių psichologinių tarnybų specialistais teikti Pagalbą ugdytiniams, siekiant veiksmingesnio ugdytinio grįžimo į jam įprastą gyvenimo, funkcionavimo lygį.

23.4. Lopšelio-darželio psichologo netiesioginio darbo funkcijos:

23.4.1. bendradarbiauti dėl psichologinių problemų prevencijos įgyvendinimo Lopšelyje-darželyje su už prevencinę veiklą Lopšelyje-darželyje atsakingais darbuotojais, kitais švietimo pagalbos specialistais bei kitomis psichologinių problemų prevenciją vykdančiomis įstaigomis bei organizacijomis;

23.4.2. padėti Lopšelio-darželio vadovui įvertinti psichologinių problemų prevencijos poreikį atliekant Lopšelio-darželio bendruomenės grupių tyrimą;

23.4.3. padėti rengti prevencines priemones, parinkti ir Lopšelio-darželio vadovui pasiūlyti identifikavus įgyvendinamos Lopšelyje-darželyje prevencines programas kurios gali būti psichologines problemas ir priėmus sprendimus;

23.4.4. bendradarbiauti dėl prevencinių priemonių ir prevencinių programų, susijusių su psichikos sveikata, įgyvendinimo Lopšelyje-darželyje;

23.4.5. bendradarbiauti, šviesti, teikti rekomendacijas dėl ugdytinių psichologinių ir (ar) ugdymosi problemų Lopšelio-darželio mokytojams ir kitiems su ugdytinio ugdymu ir (ar) švietimo pagalba susijusiems asmenims Lopšelyje-darželyje ir / ar už Lopšelio-darželio ribų;

23.4.6. teikti ir gauti informaciją apie ugdytinius, turinčius psichologinių, asmenybės ir (ar) ugdymo problemų, suinteresuotiems asmenims / iš suinteresuotų asmenų ar sveikatos priežiūros įstaigoms bei kitoms institucijoms / iš šių institucijų teisės aktų nustatyta tvarka;

23.4.7. dalyvauti Lopšeliui-darželiui atliekant aktualius tyrimus;

23.4.8. dalyvauti Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos veikloje, kitose darbo grupėse, susijusiose su psichologo funkcijomis;

23.4.9. funkcijoms atlikti; tobulinti profesines kompetencijas, reikalingas Lopšelio-darželio psichologo

23.4.10. tvarkyti ir pildyti Lopšelio-darželio nustatyta tvarka Pagalbos gavėjų žurnalą;

23.4.11. pagal kompetenciją kartu su mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais rengti ir įgyvendinti individualaus ugdymo plano mokiniui Pagalbos dalį;

23.4.12. rinkti, analizuoti ir profesiniais tikslais naudoti informaciją, reikalingą Pagalbai ugdytiniams teikti;

23.4.13. dalyvauti formuojant teigiamą Lopšelio-darželio bendruomenės požiūrį į įtrauktį, padėti geriau pažinti ugdytinių įvairovę ir jų poreikius;

23.4.14. vykdyti kitus Lopšelio-darželio vadovo nenuolatinio pobūdžio pavedimus, susijusius su Lopšelio-darželio psichologo veikla.

24. Socialinio pedagogo tiesioginio darbo funkcijos:

24.1. vertinti socialiniu pedagoginiu aspektu ugdytinių ugdymosi poreikius;

24.2. pagal kompetenciją dalyvauti atliekant pirminį ir (ar) pakartotinį ugdytinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą;

24.3. ugdyti ugdytinių socialines ir emocines kompetencijas;

24.4. konsultuoti ugdytinius ir jų tėvus (globėjus) dėl socialinių pedagoginių problemų sprendimo;

24.5. teikti Pagalbą ugdytiniais, kai ją Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos teikimu skiria Lopšelio-darželio vadovas ar pedagoginės psichologinės tarnybos vadovas;

24.6. dalyvauti organizuojant ir vykdyti prevencines veiklas, susijusias su saugios, ugdytinio ugdymosi galias ir poreikius atliepiančios ugdymo aplinkos kūrimu bei ugdytinio socialinių emocinių kompetencijų stiprinimu.

24.7. Socialinio pedagogo netiesioginio darbo funkcijos:

24.7.1. rinkti, analizuoti ir profesiniais tikslais naudoti informaciją Pagalbai teikti;

24.7.2. tobulinti profesines kompetencijas, reikalingas socialinio pedagogo funkcijoms atlikti;

24.7.3. pagal kompetenciją kartu su mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais rengti ir įgyvendinti individualaus ugdymo plano ugdytinui Pagalbos dalį;

24.7.4. bendradarbiauti su Pagalbą teikiančiomis įstaigomis ir organizacijomis, skatinant saugios, ugdytinio ugdymosi galias ir poreikius atliepiančios ugdymo aplinkos kūrimą;

24.7.5. dalyvauti Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos veikloje, krizių valdymo komandos, kitose darbo grupėse, susijusiose su socialinio pedagogo funkcijomis;

24.7.6. kontaktiniu ir (ar) nuotoliniu būdu konsultuoti mokytojus, Lopšelio-darželio darbuotojus ir švietimo pagalbą teikiančius specialistus Pagalbos teikimo klausimais bei teikti jiems rekomendacijas;

24.7.7. dalyvauti formuojant Lopšelio-darželio bendruomenės teigiamą požiūrį į įtrauktį, padėti geriau pažinti mokinių įvairovę ir jų poreikius;

24.7.8. rengti, tvarkyti ir pildyti Lopšelio-darželio nustatyta tvarka Pagalbai teikti reikalingus dokumentus;

24.7.9. vykdyti kitus nenuolatinio pobūdžio Lopšelio-darželio vadovo pavedimus susijusius su socialinio pedagogo funkcijomis.

25. Specialisto (logopedo, specialiojo pedagogo) tiesioginio darbo funkcijos:

25.1. įvertinti pagalbos ugdymo procese reikmes ir (ar) SUP:

25.1.1. identifikuoti ugdytinio ugdymosi ir dalyvavimo ugdymo procese sunkumų pobūdį;

25.1.2. atlikti ugdytinio ugdymosi poreikių vertinimą, stebint jį ugdymo procese, išskirti ugdymosi galias ir sunkumus, svarbius ugdymosi aplinkos veiksnius, analizuoti ugdymosi sunkumų pobūdį ir dėl to kylantį pagalbos poreikį;

25.1.3. nustatyti ugdytinio ugdymosi pagalbos ir intervencijos priemones, individualių ugdymosi poreikių tenkinimo kryptis ir būdus, analizuoti, aptarti su ugdymo proceso dalyviais (mokytojais, kitais pagalbą teikiančiais specialistais, Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) nariais, specialistais) ugdytinio ugdymosi pasiekimus ir pažangą;

25.1.4. dalyvauti atliekant ugdytinio ugdymosi poreikių įvertinimą, supažindinti ugdytinio tėvus (globėjus) su ugdymosi sunkumų vertinimo ar SUP įvertinimo rekomendacijų įgyvendinimu Lopšelyje-darželyje, identifikuoti ir suderinti lūkesčius pagalbai.

25.1.5. teikti pagalbą:

25.1.6. atsižvelgti į ugdytinių reikmes, pasirinkti ir derinti įvairias pagalbos teikimo formas: organizuoti individualias, pogrupines ar grupines pratybas kabinete ir (ar) teikti pagalbą ugdytinio įprastoje ugdymosi aplinkoje ar kitose ugdymui skirtose erdvėse;

25.1.7. padėti ugdytiniui pažinti savo stiprybes, planuoti ugdymąsi, didinant ugdytinių, turinčių SUP, ugdymosi motyvaciją, savarankiškumą;

25.1.8. prireikus stebėti ugdytinį ugdymo procese, kartu su mokytoju parinkti ugdymo(si) strategijas, priemones (informacinių-komunikacinių technologijų, kompensacinės ugdymosi technikos, skaitmenines, augmentines ir alternatyviosios komunikacijos priemones), padedančias lavinti ugdytinių nepakankamai išlavėjusias funkcijas, kognityvinius ar kitus procesus, įgalinti jį dalyvauti ugdymo procese;

25.1.9. dalyvauti kuriant universalaus dizaino principus atitinkančią ugdymo aplinką ir, pritaikant ugdymo turinį, padėti mokytojui struktūruoti grupės aplinką ir ugdymo veiklas, ieškoti veiksmingų ugdytinio įtraukties į ugdymą ugdymo(si) strategijų.

26. Specialisto netiesioginio darbo funkcijos:

26.1. nustatyti pagalbos poreikį, planuoti ir rengti pratybas:

26.1.1. išanalizuoti ugdytinio ugdymosi poreikių vertinimo duomenis ir ugdytinio SUP vertinimo įveikti strategijas, pagal kompetenciją kartu su mokytoju parinkti tinkamus ugdytiniui ugdymo metodus, kompensacines ir numatyti ugdymosi sunkumus padedančias išvadas priemones ir (ar) technologijas, padedančias ugdytiniams, turintiems SUP, ugdytis, supažindinti su jomis mokytojus, mokinio padėjėjus dėl jų taikymo, inicijuoti naujų pagalbos ir ugdymo metodų bei ugdymo organizavimo strategijų paiešką;

26.1.2. planuoti savo teikiamos pagalbos intensyvumą, turinį ir numatyti pagalbos būdus;

26.1.3. stebėti, rinkti ir vertinti duomenis apie pagalbos veiksmingumą, ugdymosi sunkumų priežastis;

26.1.4. kolegialiai inicijuoti Lopšelio-darželio aplinkos pritaikymą SUP turintiems ugdytiniams, teikti rekomendacijas Lopšelio-darželio vadovui ir (ar) VGK dėl ugdymo aplinkų pritaikymo;

26.1.5. suderinti pagalbos ir teikiamų rekomendacijų mokytojams dėl ugdymo pritaikymo turinį ir tikslus, siekti jų dermės ir ugdymo veiksmingumo didinimo, ieškoti sprendimų, įgalinančių ugdytinį ugdytis;

26.1.6. bendradarbiauti ir dirbti komandoje;

26.1.7. konsultuoti ir prireikus teikti metodinę pagalbą mokytojams, kitiems Lopšelyje-darželyje dirbantiems švietimo pagalbos specialistams ir tėvams (globėjams) vaiko pažinimo, ugdymosi sunkumų, SUP turinčių ugdytinių ugdymo ir (ar) pagalbos teikimo klausimais;

26.1.8. dalyvauti formuojant Lopšelio-darželio bendruomenės teigiamą požiūrį į įtrauktį, padėti geriau pažinti ugdytinių įvairovę ir jų poreikius;

26.1.9. pristatyti VGK ir (ar) pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir rekomendacijas mokytojams, konsultuoti dėl ugdymo turinio pritaikymo ar individualizavimo, prireikus kreiptis į VGK dėl pagalbos teikimo arba ugdytinio SUP įvertinimo ar pakartotinio vertinimo reikmės, kaip įmanoma labiau į šiuos procesus įtraukti tėvus (globėjus);

26.1.10. kartu su mokytojais ir kitais švietimo pagalbos specialistais rengti ir įgyvendinti individualaus ugdymo plano ugdytiniui pagalbos dalį, prireikus koordinuoti jo vykdymą;

26.1.11. dalintis savo žiniomis ir keistis informacija su kitais ugdymo proceso Lopšelyje-darželyje dalyviais, siekiant sėkmingos ugdytinių, turinčių SUP, įtraukties į ugdymą;

26.1.12. teikti siūlymus Lopšelio-darželio vadovui dėl pagalbos kokybės ir jos prieinamumo didinimo;

26.1.13. dalyvauti VGK veikloje;

26.2. kokybiškai ir korektiškai atlikti savo darbą:

26.2.1. tvarkyti ir pildyti Lopšelio-darželio nustatyta tvarka pagalbai teikti reikalingus dokumentus;

26.2.2. skleisti ir diegti inovatyvias pagalbos teikimo praktikas ir mokslo naujoves;

26.2.3. vykdyti profesinės veiklos savistabą, reflektuoti savo patirtį, profesinę veiklą ir identifikuoti profesinio tobulėjimo poreikius;

26.2.4. rūpintis savo kompetencijomis, dalyvauti kompetencijų tobulinimo veikloje;

26.2.5. laikytis darbo etikos kodekso;

26.2.6. korektiškai interpretuoti stebėjimo ir kitus turimus duomenis, siekiant pagalbos teikimo veiksmingumo.

27. Mokinio padėjėjo funkcijos:

27.1. padėti ugdytiniui ar (ir) ugdytinių grupei atlikti su savitarna, savitvarka ir maitinimusi susijusias veiklas;

27.2. padėti ugdytiniui įsitraukti į ugdomasias veiklas, dalyvauti ugdymo procese, pasiruošti veiklai reikiamas priemones, teikti pagalbą veiklų, renginių metu ir t. t.;

27.3. padėti orientuotis aplinkoje, judėti;

27.4. prireikus palydėti ugdytinį į specialios paskirties erdves, jose užtikrinti jo saugumą;

27.5. perskaityti tekstą;

27.6. padėti naudotis ugdymui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis pagal mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto pateiktą instrukciją, padėti mokytojui jas paruošti;

27.7. konsultuotis su Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija, mokytoju, švietimo pagalbos specialistu dėl taikytinų veiksmų, kurie padėtų ugdytiniui įsitraukti į ugdymo procesą ir jame dalyvauti;

27.8. vykdyti švietimo pagalbos ir kitų specialistų rekomendacijas, instrukcijas, kurios yra nurodytos individualaus ugdymo plane;

27.9. padėti ugdytiniui elgtis socialiai priimtiniu būdu, išvengti elgesio, kuris neatitinka socialinio, kultūrinio, situacinio ar fizinės aplinkos, kurioje jis vyksta, konteksto bei gali būti laikomas neįprastu, netinkamu arba trikdančiu dėl aplinkos, kurioje jis pasireiškia, (toliau – konteksto neatitinkantis elgesys) pasireiškimų, veikiant tiksliai pagal išankstinius susitarimus, pasireiškus konteksto neatitinkančiam elgesiui, padėti sustabdyti jį arba pasišalinti iš elgesį išprovokavusios aplinkos, teikti informaciją po konteksto neatitinkančio elgesio pasireiškimų, aptariant taikytų veiksmų efektyvumą su švietimo pagalbą teikiančiais specialistais;

27.10. pagal kompetenciją dalyvauti individualaus ugdymo plano įgyvendinimo aptarimuose;

27.11. bendradarbiauti su mokytojais, kitais švietimo pagalbą teikiančiais specialistais;

27.12. vadovaujantis švietimo pagalbos specialistų rekomendacijomis padėti ugdytiniui integruotis į Lopšelio-darželio bendruomenę, palaikyti draugystę su bendraamžiais, skatinti bendravimą ir bendradarbiavimą;

27.13. padėti įgyvendinti savirūpos planą.

28. Vaiko gerovės komisija:

28.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą vaikams, mokytojams, vaikų tėvams (globėjams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

28.2. atlieka vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas;

28.3. rengia individualius pagalbos planus švietimo pagalbos gavėjui ugdymosi spragoms šalinti, aptaria pagalbos būdus.

29. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

29.1. gavęs informaciją iš mokytojų, suburdamas reikalingų specialistų komandą, operatyviai sprendžia problemą;

29.2. vykdo mokytojų, dirbančių su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais vaikais, ugdomąją priežiūrą;

29.3. koordinuoja vaiko gerovės komisijos darbą.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Pagalba turi būti derinama su ugdymosi pagalba, psichologine pagalba, specialiąja pedagogine pagalba, socialine pedagogine ir (ar) specialiąja pagalba.

31. Jei ugdytinio tėvai (globėjai) nebendradarbiauja su Lopšeliu-darželiu dėl ugdytiniui reikalingos Pagalbos užtikrinimo ir pritaikius visas motyvavimo ir kitas ugdytinio tėvams (globėjams) skirtas priemones situacija dėl Pagalbos ugdytiniui užtikrinimo nesikeičia, Lopšelio-darželio vadovas informuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ar jos įgaliotą teritorinį skyrį dėl vaiko teisių užtikrinimo ir jo teisėtų interesų gauti reikalingą Pagalbą.

32. Teikiant Pagalbą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, duomenų valdytojų patvirtintais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų tvarkymą ir teisinę apsaugą. Asmens duomenų tvarkymo tikslas – Pagalbos organizavimo ir koordinavimo procedūrų užtikrinimas. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Bendrojo duomenų apsaugos reglamento ir duomenų valdytojų, į kuriuos kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka.

33. Pagalbos teikimą Lopšelyje-darželyje reglamentuojantys dokumentai yra Lopšelio-darželio dokumentacijos plano dalis, jie tvarkomi, įrašomi į apskaitą ir saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo ir Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka. Kiti dokumentai apie Pagalbos gavėjus, jų problemų turinį ir teiktą Pagalbą laikomi konfidencialiais. Lopšelio-darželio pagalbos vaikui specialistai atsako už tinkamą šių dokumentų tvarkymą, saugojimą ir sunaikinimą teisės aktų nustatyta tvarka.
